

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دکتری
رشته تاریخ تشیع

دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه تاریخ

مصوب جلسه شورای دانشگاه

آبان ماه ۱۳۹۵

فهرست برنامه

۱	نقد و بررسی تاریخ اجتماعی شیعیان
۳	تاریخ سیاسی دولت های شیعه
۵	تاریخ اندیشه های کلامی شیعه
۷	اندیشه های سیاسی و اجتماعی شیعه امامی
۹	شیعه و فرهنگ و تمدن اسلامی
۱۱	تمدن سازی شیعه در عصر حاضر
۱۳	فرقه های اسلامی با تاکید بر فرق شیعه
۱۵	جوامع شیعه در جهان معاصر
۱۷	نقد و بررسی دیدگاه های فرق اسلامی در باب تشیع امامیه
۱۹	روش تحقیق پیشرفته
۲۱	نقد آراء مستشرقان در باب شیعه امامیه
۲۳	شناخت و نقد منابع شیعه امامیه
۲۵	آراء فقهای شیعه درباره فرق اسلامی
۲۷	سیر اندیشه های عرفانی تشیع
۲۹	تحولات اقتصادی شیعه
۳۱	نظریه امامت
۳۳	تاریخ شفاهی

باسمه تعالی

دستور العمل تهیه گزارش توجیهی برای ایجاد رشته‌های جدید در دانشگاهها
مصوب جلسه ۴۰۹ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی

دانشگاه: اصفهان

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی

گروه: تاریخ

۱- مشخصات کلی:

- عنوان رشته: تاریخ تشیع

- گرایش:-

- دوره تحصیلی: دکتری

- بین رشته‌ای (نام رشته‌ها):-

- چند رشته‌ای (نام رشته‌ها):-

- میزان همپوشانی رشته با سایر رشته‌های مشابه

- زمینه تخصصی دانشجو برای ورود به رشته: آشنایی با تاریخ اسلام و ملل و نحل

- امکان جذب دانشجوی خارجی: دارد

تبیین رشته و هدف آن

براساس روایات صحیح منقول از نبی مکرم اسلام صلی الله علیه و اله شیعه علی گروه رستگار هستند و روایات متعددی در این باره در منابع روایی و تاریخی ذکر شده است. بر ارباب معرفت پوشیده نیست که امامت شیعه ادامه رسالت رسول الله (ص) است و این رکن عظیم عامل حفظ اسلام و بیداری و جهش مسلمانان در تمدن سازی نبوی و علوی پس از رحلت رسول الله (ص) و زمینه ساز گسترش فرهنگ و تمدن اسلامی بوده است. راهبردهای فکری و فرهنگی امامان شیعه موجب حفظ و حراست مسلمانان از لغزش و انحراف بوده است. دانشمندان شیعه نیز به تأسی از امامان خود همواره در این راه از هر کوششی دریغ نکرده اند و چهره‌ای تمدن ساز از خود به یادگار گذاشته اند.

امروزه ۸۵٪ مسلمانان در کشورهای غیر عرب زندگی می کنند و بیشتر مسلمانان در آسیای جنوب شرقی به ویژه در اندونزی، هند، بنگلادش و پاکستان ساکن هستند. در حالی که جمعیت شیعیان یک پنجم مسلمانان هستند ولی طی قرن ها جنبش های شیعی تمامی مسلمانان را تحت تأثیر قرار داده است و تشیع هم اکنون مذهب اکثریت مسلمانان ایران، آذربایجان، لبنان، عراق و بحرین است و در کشور های عربستان، هند، پاکستان، افغانستان، مصر، سوریه، کویت و یمن شیعیان زیادی سکونت دارند. پس از عصر رنسانس و بیداری اروپا، تحولات علمی غربی به علوم پایه و فنی و مهندسی محدود نشد و اروپائیان سعی کردند در همه زمینه ها صاحب نظر و مرجع علمی گردند و برخی از مستشرقان به صورت تخصصی به پژوهش های اسلام شناسی پرداخته و آثاری را به وجود آوردند، ولی مطالعات شیعه شناسی تا انقلاب اسلامی کمتر مورد توجه قرار گرفته بود. این روند توجه به تاریخ تشیع پس از انقلاب اسلامی در مراکز مهم دانشگاهی غرب در اروپای غربی، آمریکای شمالی و حتی رژیم صهیونیستی، گسترده شده است. به خوبی روشن است که متخصصین و فارغ التحصیلان شیعه شناسی در مراکز تمدنی غرب با فرهنگ اصیل شیعی آشنایی دقیقی ندارند و از فهم مبانی تشیع ناب عاجزند و برخی از آنان با اغراض و اهداف سیاسی استعماری به سوی مطالعات شیعه شناسی روی آورده اند بنابراین بر محققان و پژوهشگران ضرورت تاسیس این رشته آشکار است. در کشور ما ایران که مرکز تشیع و حامی این مذهب اصیل اسلامی می باشد راه اندازی این رشته در مقطع دکتری ضروری است به خصوص دانشگاه اصفهان که دارای قطب علمی در زمینه مطالعات شیعه و فرهنگ و تمدن صفوی و به عنوان مرکز تشیع علوی شناخته می شود.

هم اکنون شبکه های ماهواره ای غربی و وهابی ها علیه تشیع سوالات و شبهات زیادی را مطرح میکنند. کتاب ها و جزوات بسیاری علیه تشیع نوشته و منتشر می گردد. تبلیغات وهابیان با نگارش کتاب هایی علیه اندیشه های شیعی به زبان فارسی با تیراژ بالا و توزیع مجانی آن در بین زائران ایرانی نمونه های کوچکی از این اقدامات محسوب می شود ولی از سوی مراکز فرهنگی شیعه به این شبهه پراکنی ها به شکل ناهماهنگ پاسخ هایی داده می شود.

بدین سان به صورت راهبردی و به شکل رشته دانشگاهی کمبود جدی در زمینه تبیین جایگاه تشیع در تاریخ اسلام وجود دارد. تاسیس رشته دکتری تاریخ تشیع کمک زیادی به پرورش پژوهشگران، محققان و متخصصانی می نماید که از عهده پاسخگویی به این شبهات برآیند. آگاهی از نظرات و اندیشه های اصیل شیعی و بزرگان شیعه می تواند در دفاع از تشیع اصیل موثر باشد، همچنین برای شناخت بهتر دیدگاه های افراطی غلات منسوب به شیعه و روشن نمودن انگیزه های موسسین فرق انحرافی، می توان تاثیر منفی این جریان ها را بررسی کرد و با روشن نمودن انحرافات این فرق از آسیب ها و آرایه های غالبانه در آینده فرهنگ تشیع پیشگیری کرد و راهبردهای تمدن سازی آینده شیعه را هرچه بهتر تبیین نمود.

۲- توانمندی و مهارت های دانش آموختگان رشته

توانایی های فارغ التحصیلان این رشته به قرار زیر است؛

۱-۲- ارائه اصول علمی از اسلام ناب محمدی (ص) در سایه بیان اصول شیعه و ارزش های دینی مدنظر ائمه (علیهم السلام).

۲-۲- تربیت محقق و پژوهشگر مباحث اسلام‌شناسی در زمینه شناخت تشیع و معارف مربوط به امامت، فرق غالی و انحرافی و ضاله.

۳-۲- تدریس درس تاریخ امامت از دروس عمومی دانشگاه‌های سراسر کشور.

۴-۲- تربیت مشاور توانمند برای تبیین راهبردهای مهندسی فرهنگی.

۵-۲- تربیت پژوهشگر جهت پاسخگویی به شبهات در سایت‌های اینترنتی مخالفان شیعه و ارائه پاسخ‌های مستند علمی و مستدل در دفاع از ارزش‌های اعتقادی شیعه.

۳- زمینه‌های پژوهشی رشته درخواست شده

دانشجو در این رشته می‌تواند در زمینه شکل‌گیری، توسعه و انشعابات تشیع دولت‌های شیعی و نقش شیعیان در فرهنگ و تمدن اسلامی تحقیق و پژوهش نموده و مقالات علمی - پژوهشی ارائه داده همچنین می‌تواند به نقد مستدل و مستند آراء و اندیشه‌های تخریبی مطالعات غربی و وهابیان که به صورت گسترده در سایت‌های اینترنتی و شبکه‌های ماهواره‌ای برضد تشیع و آرمانهای شیعه تبلیغ می‌کنند، بپردازد. همچنین در مطالعات راهبردهای مهندسی آینده تشیع می‌تواند مدل سازی کند.

۴- میزان هماهنگی رشته با برنامه پنج‌ساله و مأموریت‌های گروه آموزشی و دانشگاه

بر اساس سیاست‌های کلی برنامه پنجم ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مقابله با جریان‌های انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات، تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی در برنامه ریزی ۵ ساله باید به طور جدی مد نظر قرار گیرد. از آنجا که ثمره مستقیم رشته تاریخ تشیع احیای هویت ایرانی-اسلامی مبتنی بر تئوری امامت است و موجب تقویت روحیه خود باوری و ایجاد امید نسبت به آینده کشور ایران می‌گردد. این رشته در هماهنگی کامل با برنامه می‌باشد و می‌تواند در تحقق اهداف برنامه موثر باشد. این رشته با سیاست‌های بند ۱ و ۴ فرهنگی و بندهای ۸، ۷، ۹، علمی و بند ۴۲ امور سیاسی، دفاعی و امنیتی برنامه پنجم توسعه کشور هماهنگی دارد که عبارتند از:

بند ۱، تکمیل و اجرای طرح مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم

بند ۴، مقابله با جریان‌های انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات

بند ۷، تحول در نظام آموزش عالی

بند ۹، تحول و ارتقاء علوم انسانی

بند ۴۲، تقویت حضور و مشارکت مردم در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

۵- میزان هماهنگی با سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، نقشه جامع علمی کشور و سند توسعه استان

میزان هماهنگی سند چشم‌انداز ۲۰ ساله نقشه جامع علمی کشور و سند توسعه استان بنا به سند چشم‌انداز جامعه ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت. توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود و متکی به اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی ملی و انقلابی با تاکید به مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها و بهره‌مندی از امنیت اجتماعی و قضایی، برخورداری از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی به سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی و.... بدین‌سان پایه‌های علمی رشته تاریخ تشیع در راستا و مسیر سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور ایجاد شده است. تاسیس رشته تاریخ تشیع به لحاظ نوع آموزه‌ها، جایگاه و تاثیر آن به خصوص در اصفهان که قطب علمی فرهنگی و تمدن شیعه می‌باشد از اهمیت والایی برخوردار است. شیعه و آموزه‌های آن، موجب تقویت امید و اعتماد به انقلاب اسلامی، تقویت فضای اخلاقی جامعه، پویایی و نشاط در زمینه‌های

مختلف و پیشرفت می‌گردد. در بندهای ۱-۲ و ۱-۳ اولویت‌های الف و ب در علوم انسانی و معارف اسلامی مربوط به این رشته می‌باشد.

۶- ضرورت ایجاد رشته برای پاسخگویی به نیازهای بازار کار منطقه‌ای و ملی

دانش‌آموختگان این رشته با تسلط بر معارف و منابع شیعه‌شناسی می‌توانند با تدارک مقالات و یا نوشتن فصلنامه‌ها و یا شرکت در مناظرات و حضور در جلسات علمی به‌نحو احسن و شایسته و به‌طور مستدل و مستند از عقاید اصیل شیعی دفاع و اتهامات وارده به این مذهب را پاسخ دهند و از مذهب تشیع در برابر آرایه‌های غالیانه حفاظت و حراست نمایند. اصفهان از عهد صفوی به بعد مرکز تمدن‌سازی علوی و شیعی بوده و دانشمندان شیعی این شهر مصدر خدمات فرهنگی و تمدنی بزرگی مثل راهبردهای تمدن‌سازی عهد صفوی و تالیف کتاب بحارالانوار بوده‌اند. برخی مدارس مذهبی از عهد صفوی تا به امروز پویا و فعال هستند و ضرورت تاسیس دکتری تاریخ تشیع بیشتر از هر دانشگاهی در دانشگاه اصفهان احساس می‌شود. ضرورت تاسیس این رشته در ایران با مذهب رسمی شیعی و در شهر اصفهان و دانشگاه اصفهان که قطب شیعه محسوب می‌شود انکارناپذیر است.

۷- وضعیت رشته در دانشگاه‌های منطقه، کشور و خارج از کشور

در سطح ملی در مقطع دکتری تاریخ تشیع در کشور وجود ندارد هرچند رشته‌های مرتبط با آن مثل تاریخ اسلام در دانشگاه‌های تهران، تربیت مدرس و اصفهان وجود دارد ولی در سطح بین‌المللی در کشور رژیم صهیونیستی دکتری شیعه‌شناسی تاسیس شده است. همچنین مراکز شیعه‌شناسی در کشورهای غربی فعال و مشغول پژوهش هستند. در فرانسه مرکز شیعه‌شناسی استراسبورگ و در هامبورگ آلمان مرکزی به همین نام فعالیت می‌کنند. برخی از مراکز دانشگاهی انگلیس همچون دانشگاه‌های منچستر، لندن، دارام و ادینبورو به فعالیت‌های شیعه پژوهشی توجه دارند و مراکز شیعه پژوهشی تاسیس کرده‌اند، ولی در مطالعات غربی رشته‌ای بدین نام وجود ندارد.

۸- میزان همگامی با تحولات علمی در سطح ملی و بین‌المللی

گرچه مراکز شیعه‌شناسی در کشورهایی مثل انگلستان وجود دارد و یا شیعه‌شناسانی مثل هاینس هالم و مادلونگ و شیعه‌شناسانی فرانسوی مثل هانری کرین کارهای پژوهشی زیادی انجام داده‌اند ولی تأکید این محققین بر شناخت برخی از معارف و فرق شیعه می‌باشد و از سویی دیگر با نگاه مستشرقین به مذاهب شیعی نگرسته‌اند. تاسیس این رشته می‌تواند بانی پرورش پژوهشگران بومی و ایرانی شده تا مطالعات شیعه‌شناسی را که منحصر به اروپائیان با جهت‌گیری‌های خاص و گاه انحرافی است را گسترش دهد و معتقدان به نظریه امامت شیعی هم، گام‌های موثرتری در این راه بردارند.

۹- مواد و منابع پیشنهادی آزمون دکتری رشته تاریخ تشیع

- ۱- عربی ضریب (۲)
- ۲- تاریخ نگاری اسلامی (۲)
- ۳- فرق و مذاهب اسلامی (۲)
- ۴- تاریخ تشیع (۲)
- ۵- زبان انگلیسی (۱)
- ۶- فرهنگ و تمدن اسلامی (۱)
- ۷- تاریخ امامان شیعه (۲)

کمیته برنامه‌ریزی درسی گروه تاریخ

جدول دروس جبرانی از مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	قرائت متون تاریخی به زبان عربی	۲
۲	تاریخ هنر اسلامی	۲
۳	مکاتب تاریخ‌نگاری مسلمانان	۲
۴	تاریخ اسلام از آغاز تا پایان عباسیان	۲
۵	تاریخ اسلام از سقوط عباسیان تا سقوط عثمانی‌ها	۲
۶	تاریخ تحلیلی ائمه (۱)	۲
۷	تاریخ تحلیلی ائمه (۲)	۲
۸	تشیع و مستشرقان	۲
		۱۶

جدول دروس (تخصصی)

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	نقد و بررسی تاریخ اجتماعی شیعیان	۲
۲	تاریخ سیاسی دولت‌های شیعه	۲
۳	تاریخ اندیشه‌های کلامی شیعه	۲
۴	اندیشه سیاسی و اجتماعی شیعه امامی	۲
۵	شیعه و فرهنگ و تمدن اسلامی	۲
۶	تمدن‌سازی شیعه در عصر حاضر	۲
		۱۲

جدول دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	فرقه‌های اسلامی با تاکید بر فرق شیعه	۲
۲	جوامع شیعه در جهان معاصر	۲
۳	نقد و بررسی دیدگاه‌های فرق اسلامی در باب تشیع امامیه	۲
۴	روش تحقیق پیشرفته	۲
۵	نقد آراء مستشرقان در باب شیعه امامیه	۲
۶	شناخت و نقد منابع شیعه امامی	۲
۷	آراء فقه‌های شیعه درباره فرق اسلامی	۲
۸	سیراندیشه‌های عرفانی تشیع	۲
۹	تحولات اقتصادی شیعه	۲
۱۰	نظریه امامت	۲
۱۱	تاریخ شفاهی	۲
		۲۲

*دانشجویان دکتری تاریخ تشیع الزاماً باید ۶ واحد از جدول دروس اختیاری را بگذرانند.

رساله

ردیف	نام درس	تعداد واحد
۱	رساله دکتری	۱۸

جدول مقایسه‌ای دروس قدیم و جدید و تغییرات آن

ردیف	دروس قدیم	تعداد واحد	دروس جدید	تعداد واحد	توضیحات
۱	شناخت و نقد منابع	۲	شناخت و نقد منابع (اختیاری)	۲	تغییر محتوا
۲	روش تحقیق پیشرفته	۲	روش تحقیق پیشرفته (اختیاری)	۲	تغییر محتوا
۳	تاریخ تفکر و نگرش‌های شیعه	۲	نظریه امامت (اختیاری)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۴	تاریخ امامیه	۲	تاریخ دولت‌های شیعه (اصلی)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۵	فرقه‌های شیعی در دوره معاصر	۲	تاریخ اندیشه‌های کلامی شیعه (اصلی)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۶	نقد آثار مستشرقان	۲	نقد آراء مستشرقان در باب شیعه امامیه (اختیاری)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۷	تاریخ اندیشه‌ی سیاسی شیعه	۲	اندیشه سیاسی واجتماعی شیعه امامی (اصلی)	۲	تغییر محتوا
۸	تاریخ فرهنگ و تمدن شیعه	۲	شیعه و فرهنگ و تمدن اسلامی (اصلی)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۹	تاریخ زیدیه و اسماعیلیه	۲	فرقه‌های اسلامی با تاکید بر فرق شیعه (اختیاری)	۲	تغییر عنوان و محتوا
۱۰	رساله	۱۸	رساله	۱۸	تغییر نکرده است
۱۱			جوامع شیعه در عصر حاضر (اختیاری)	۲	درس جدید است
۱۲			نقد آراء فرق اسلامی درباره تشیع امامیه (اختیاری)	۲	درس جدید است
۱۳			تمدن‌سازی شیعه در عصر حاضر (اصلی)	۲	درس جدید است
۱۴			آراء فقهای شیعه درباره فرق اسلامی	۲	درس جدید است
۱۵			سیر اندیشه‌های عرفانی تشیع	۲	درس جدید است
۱۶			تحولات اقتصادی شیعه	۲	درس جدید است
۱۷			نظریه امامت	۲	درس جدید است
۱۸			تاریخ شفاهی	۲	درس جدید است

نقد و بررسی تاریخ اجتماعی شیعیان
Critical Study of Social History of Shi'a

تعداد واحد: ۲ نظری	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: بررسی و تحلیل ابعاد و مراحل مختلف زندگی اجتماعی شیعیان از آغاز تا دوران معاصر

رئوس مطالب:

- بررسی مهمترین نظریه های مبانی تاریخ اجتماعی
- بررسی مولفه ها و روش های پژوهش در تاریخ اجتماعی
- گونه شناسی منابع تاریخ اجتماعی شیعیان امامی
- تحلیل تعاملات شیعیان با دیگر گروه های اسلامی
- مناسبت های مذهبی شیعیان دوازده امامی، اعیاد و عزاداری ها، تعزیه و آسیب شناسی آن
- سازمان روحانیت شیعه (سازمان وکالت «نهاد مرجعیت منابع مالی»، نیابت- نقابت سادات قضاوت، سلسله مراتب، زیارت و نقش آن در حیات شیعیان، امامزادگان و بقاع متبرک.
- وقف و نقش آن در نظام آموزشی شیعیان
- روابط اجتماعی اصناف، حرف، مشاغل
- خانواده، ازدواج و سبک زندگی شیعیان

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع

- ابن بطوطه. (۱۴۰۵) رحله (تحفه النظر في غرائب الامصار وعجائب الاسفار) دارصار بيروت.
- ابن جبير. (۱۳۵۶) رحله، المكتبه العربيه .
- ابن مسكويه الرازی، ابوعلی. (۱۳۷۹) تجارب الامم وتعاقب الهمم، تحقیق ابوالقاسم امامی، تهران، سروش.
- احمد ابن ابی یعقوب. (۱۹۸۸/۱۴۰۸) البلدان، داراحیاء التراث العرب.
- اخلاقی، محمد علی. (۱۳۸۴) شکل گیری سازمان روحانیت شیعه، مؤسسه شیعه شناسی.
- اصطخری. (۱۸۷۱) المسالك والممالك ، مطبع بریل .
- اصفهانی، ابوالفرج. (۷۹-۱۳۷۴) الاغانی ، دارالثقافه، بی تا.
- الامانسی، ابن عبدربه. (۱۴۰۴) عقد الفرید، بیروت ، دارالکتب العلمیه .
- تنوخی. (۱۹۷۳) نشوار المحاضره و اخبار المذاکره، تحقیق غبود الشالچی ، بیروت ، دار صادر .
- جعفریان، رسول. (۱۳۸۲) تاریخ تشیع در ایران ، قم ، دلیل.
- حکیمی، محمدرضا. (۱۳۶۱) هویت صنفی روحانی، دفتر انتشارات اسلامی.
- شاردن، جان. (۱۳۴۵) سیاحتنامه شاردن، ترجمه محمد عباسی ، امیر کبیر .
- شیخی، صباح ابراهیم. (۱۳۶۲) اصناف در عصر عباسی ، تهران ، مرکز نشر دانشگاهی.
- کمپفر، انگلبرت. (۱۳۶۰) سفر نامه کمپفر، ترجمه کیکاووس جهاننداری، خوارزمی.
- مسعودی، ابوالحسن علی بن حسین. (۱۴۰۹) مروج الذهب ومعادن الجوهر، قم، دارالهجره.
- مقدسی، ابو عبدالله محمد بن احمد. (۱۴۱۱) احسن التقاسیم فی معرفه الاقالیم، القاہرہ، مکتبه مدبوس.
- مناظر، احسن محمد. (۱۳۶۹) زندگی اجتماعی در حکومت عباسیان ، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران ، انتشارات علمی وفرهنگی.

- Ayoub Mahmoud.(1978). Redemptive suffering in Islam. A study of the devotional Aspects of Ashura in twelvershiism, university of toronto.
- KohlbergeEtan,shiism.(2003).Hebrewuniversityofjerusalem,Israel.
- LandoltHermann. (2003).walayoh,london.

تاریخ سیاسی دولت های شیعه
Political History of Shi'a's States

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: تحلیل انتقادی از رفتارهای سیاسی دولت های شیعه (از آغاز تا دوران معاصر)

رئوس مطالب:

- کلیات، حکومت، جهاد، خروج، فتنه، سلطان، دولت
- باز شناسی و نقد دوره های تاریخ سیاسی تشیع امامی
- بررسی حکومت امیرمومنان با توجه به رفتارهای سیاسی شیعیان
- تحلیل جنبش های علویان در تاریخ
- تعامل شیعیان امامی با حکومت های معاصر
- بازشناسی دولت های شیعه امامی با تاکید بر ابعاد فرهنگی و تمدنی از آغاز تاکنون (ایران، هند، عراق، شمال آفریقا، اندلس، شبه جزیره عربی)
- تحلیل و بررسی دولت های شیعه زیدی و اسماعیلی در تاریخ
- جنبش ها و نهضت های شیعه در دوره معاصر
- تحلیل و بررسی نقش خاندانهای سیاسی شیعه امامی در تاریخ اسلام

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- ابوالفرج اصفهانی. (بی تا) مقاتل الطالبيين، تحقیق سید احمد صقر، دارالمعرفه.
- با سورت، کلیفورد ادموند. (۱۳۹۹) سلسله های اسلامی، ترجمه فریدون بدره ای، بنیاد فرهنگ ایران.
- بحرانی، سلیمان بن عبدالله. (بی تا) فهرست آل بابویه وعلماء البحرین، مکتبه المرعشی النجفی.
- جعفریان، رسول. (۱۳۹۱) اطلس شیعه، سازمان جغرافیایی ارتش جمهوری اسلامی
- جعفریان، رسول. (۱۳۸۴) صفویان از ظهور تا سقوط، مرکز اندیشه جوان.
- الحسنی، هاشم معروف. (۱۳۷۰) جنبشهای شیعی در تاریخ اسلام، ترجمه محمدصادق عارف، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی.
- خضری احمدرضا. (۱۳۹۱) تاریخ تشیع، قم، انتشارات معارف.
- ذهبی، شمس الدین محمد بن احمد. (۱۴۱۳) تاریخ الاسلام، تحقیق عمر عبد السلام، تدوین دارالکتب العربی.
- رضوی، سید اطهر عباس. (۱۳۷۶) شیعه در هند، قم، دفتر تبلیغات اسلامی.
- فقیهی، علی اصغر. (۱۳۵۷) آل بویه و اوضاع روزگار ایشان، تهران، صبا.
- نهج البلاغه. (۱۳۷۲) ترجمه سید جعفر شهیدی و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ چهارم.
- هالم، هاینس. (۱۳۸۵) تشیع، ترجمه محمد تقی اکبری، قم، نشر ادیان.
- هالیستر، جان نورمن. (۱۳۷۳) تشیع در هند، ترجمه آذر میدخت مشایخی فریدنی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.
- الهی زاده، محمد حسن. (۱۳۸۵) جنبش حسینیان، انتشارات شیعه شناسی
- Madlong, Wilfered, The Succession to Mohammad. (1997). Cambridge University Press.
- Momen, M., An Introduction to Shia Islam, Oxford, Oxford University Press. (1985).
- Encyclopaedia of Islam. (2006).

تاریخ اندیشه‌های کلامی شیعه
History of Shi'a's Theology Thoughts

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: تحلیل و بررسی تحولات تاریخی اندیشه‌های کلامی شیعه

رئوس مطالب:

- بررسی مؤلفه‌های روش‌شناسی علم کلام
- زمینه‌های شکل‌گیری کلام شیعی
- تبیین پایه‌های کلام شیعه (توحید، نبوت، معاد، عدل، امامت، عصمت و علم امام)
- بررسی نقش اصحاب ائمه شیعه در گسترش علم کلام
- بررسی تعامل کلام شیعه با جریان‌های کلامی اسلامی همچون معتزله و اشاعره
- نقد بررسی اندیشه کلامی زیدیه و اسماعیلیه
- نقش متکلمان بزرگ شیعی در شکل‌دهی جریان کلام شیعه
- نقش خاندان شیعی مهزیار، نو بختی و حلی‌ها در گسترش علم کلام شیعه
- تحلیل درگیریه‌های کلامی عصر ائمه و عصر غیبت صغری
- نقش مدارس کلامی قم، ری، بغداد و حله در گسترش کلام شیعه تا دوران معاصر
- رابطه کلام شیعی و فلسفه و نقش خواجه نصیرالدین طوسی
- بررسی نقاط شباهت و تمایز رویکرد فلسفی در کلام شیعه و سنی
- بررسی زمینه‌های رکود دانش کلام در شیعه
- بررسی و تبیین مکاتب کلامی معاصر شیعه در قم، نجف
- تبیین جریان کلامی جدید شیعه در تعامل با فرق و چالش‌های نو پدید

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- ابوزهره ، محمد .(بی تا) الامام زید: حیاتہ وعصرہ وآراوہ وفقہہ، قاہرہ، المکتبہ الاسلامیہ .
- اشعری، ابوالحسن .(۱۳۶۲) مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین، بہ تصحیح ریتز، جمعیہ المستشرقین الالمانیہ .
- بدوی، عبدالرحمان.(۱۳۷۴) تاریخ اندیشہ های کلامی در اسلام، ترجمہ حسین صابری، بنیاد پژوهشہای اسلامی.
- حکیمی، محمدرضا.(۱۳۷۰) مکتب تفکیک، مرکز بررسیہای اسلامی، قم.
- رازی، ابوحاتم احمد بن حمدان.(۱۳۸۲) گرایش ها و مذہب اسلامی در سہ قرن نخست ہجری، مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذہب.
- علامہ حلّی، جمال الدین حسن.(۱۳۶۵) کشف المراد فی شرح تجدید العقائد، قم ، موسسہ النشر الاسلامی.
- علم الہدی، علی بن حسین.(۱۹۸۶) الشافی الامامہ، تہران، موسسہ الصادق .
- مادلونگ ، ویلفرد .(۱۳۷۵) مکتبہا و فرقہ های اسلامی در سدہ های میانہ: ترجمہ جواد قاسمی، مشہد، بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی.
- مادلونگ، ویلفرد .(۱۳۷۷) فرقہ های اسلامی، ترجمہ ابوالقاسم سری، تہران ، اساطیر .
- مظفر، محمد رضا.(۱۳۷۳) عقاید الامامیہ، انتشارات انصاریان .
- معروف الحسنی، ہاشم.(۱۹۷۸) الشیعہ بین الاشاعرہ و المعتزلہ، دارالقلم.
- مفید، محمد بن محمد بن اسغمان .(۱۳۷۱) تصحیح اعتقادات الامامیہ، تہران، الموتر الالمی لالیفہ الشیخ المفید.
- مفید ، محمد بن محمد بن اسغمان.(۱۳۳۰) اوائل المقالات فی مذہب والمختارات ، قم ، مکتبہ الداوری.
- مکدرموت، مارتین .(۱۳۶۳) اندیشہ های کلامی شیخ مفید، ترجمہ احمد آرام، موسسہ مطالعاتی دانشگاه مک گیل، شعبہ دانشگاه تہران.
- ناشی اکبر ، عبداللہ بن محمد .(۱۳۸۹) فرقہ های اسلامی و سدہ امامت، ترجمہ علیرضا ایمانی، قم، دانشگاه فرق و مذہب اسلامی.
- ولفسن ، ہری او سرین.(۱۳۶۸) فلسفہ علم کلام ، ترجمہ احمد آرام، تہران، انتشارات المہدی.

- Dictionary of religions,ed.j.R..(1984).Hinnells,penguin.
- Encyclopaedia of Islam,London. (2010).
- MakDonald,d.B.(1985).The development of muslimTheology , jurisprudence and constitutional Theory, London.
- Watt,m,Isamic.(1968).philosophicalthought,thebasic,concepts,Edinburg.
- Wolfson,H.A. (1976).the philosophy of the muslim,Hrvard,

اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی شیعه امامی
Socio-Political Thought of Imamied Shi'a

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: نقد و بررسی فلسفه و فقه سیاسی و گفتمان های سیاسی شیعه در جهت شناخت اصول و قواعد حاکم بر روابط سیاسی میان نیروهای اجتماعی در داخل و روابط میان دولت ها در عرصه بین الملل

رئوس مطالب:

- تبیین روش‌شناسی اندیشه سیاسی
- گونه‌شناسی منابع اندیشه سیاسی اسلام
- نظام سیاسی و ساخت قدرت از دیدگاه امامان علیهم السلام
- بررسی سیر اندیشه سیاسی - کلامی (امامت، خلافت، سلطنت و.....)
- بررسی فقه سیاسی شیعه پیرامون (امامت، خلافت، سلطنت، شورا)
- نقد و بررسی فقه سیاسی شیعه پیرامون (دفاع و جهاد، صلح و هم‌زیستی، امنیت، تجاوز، قاعده نفی سیل)
- نقد و بررسی فقه سیاسی شیعه پیرامون موضوع حج و وحدت امت اسلامی
- نقد و بررسی دیدگاه‌های فقهای شیعه امامی (شیخ مفید، سید مرتضی، شیخ طوسی، ابوالصلاح حلبی، خواجه نصیر الدین طوسی، شهید اول، محقق سبزواری، آخوند خراسانی، شیخ فضل الله نوری، میرزا حسین نائینی)
- بررسی تطبیقی اندیشه سیاسی شیعه امامی با دیگر مذاهب اسلامی
- نقد و بررسی فلسفه سیاسی اسلام معاصر (علامه طباطبایی، امام خمینی، سید محمد باقر صدر، استاد مرتضی مطهری)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- الحسنی، هاشم معروف. (۱۴۰۴ق) الشیعه عبر التاريخ، الرضی.
 - الحسنی، هاشم معروف. (۱۹۸۱م) السیره الائمه الاثنی عشر، دارالقلم.
 - خمینی، روح الله. (۱۳۶۱) ولایت فقیه، موسسه اهل بیت.
 - خمینی، روح الله. (۱۳۶۹) کتاب البیع، (شئون و اختیارات ولایت فقیه) تهران، انتشارات وزارت فرهنگ اسلامی.
 - طباطبایی، سید جواد. (۱۳۸۳) دیباچه ای بر نظریه انحطاط ایران، تهران، نشرنگاه معاصر.
 - طباطبایی، محمد حسین. (۱۳۶۳) المیزان فی تفسیر القرآن، ترجمه محمدباقر موسوی همدانی، انتشارات اسلامی تبلیغات اسلامی.
 - طوسی، خواجه نصر الدین. (۱۳۵۱ق) اخلاق ناصری، به کوشش مجتبی مینوی، تهران، انتشارات خوارزمی.
 - عمید زنجانی، عباسعلی. (۱۳۷۳) فقه سیاسی، تهران، امیر کبیر.
 - عنایت، حمید. (۱۳۷۲) اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، ترجمه بهاء الدین مشاهی، تهران، خوارزمی.
 - فارابی، ابونصر. (۱۹۹۱م) آراء اهل المدینه الفاضله، تحقیق البیر نصر نادری، بیروت، دارالمشرق.
 - فریدونی، علی. (۱۳۸۰) اندیشه سیاسی - اخوان الصفا، قم، بوستان کتاب.
 - لمبتون، آن. کی. اس. (۱۳۷۴) دولت و حکومت در اسلام، ترجمه و تحقیق سید عباس صالحی، محمد مهدی فقیهی، تهران، نشر عروج.
 - موسویان، سید محمدرضا. (۱۳۸۰) اندیشه سیاسی شیخ طوسی، قم، بوستان کتاب.
 - مهاجر نیا، محسن. (۱۳۸۰) اندیشه سیاسی ابن مسکویه، قم، بوستان کتاب.
 - نجفی، موسی. (۱۳۷۷) تأملات سیاسی در تاریخ تفکر اسلامی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
 - یعقوب، احمد حسین. (۱۴۱۲) النظام السیاسی فی الاسلام، لندن، موسسه الفجر.
- Encyclopaedia of Islam (2010).

شیعه و فرهنگ و تمدن اسلامی
Shi'a, Culture and Islamic Civilization

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز:-

هدف درس: بررسی جایگاه امامان شیعه و مرجعیت علمی آنان و شیعیان در تأسیس و پیشرفت علم و تمدن در جهان اسلام

رئوس مطالب:

- مرجعیت علمی جایگاه امامان شیعه
- نقش امامان شیعه در علوم و معارف اسلامی (تفسیر، فقه، حدیث، کلام، اخلاق و علوم تربیتی، ادبی و عرفانی)
- جایگاه امامان شیعه در پایه ریزی علوم عقلی و حکمی، طبی، سلامت و بهداشت
- نقش یاران ائمه شیعه در علوم اسلامی و علوم پایه
- ارزیابی و بررسی مدرسه‌ی علمی امامان (ع)
- شکل گیری شهرهای مذهبی در عتبات عالیات (نجف، کربلا، سامرا) و مشهد مقدس
- نهادهای آموزشی شیعه در جهان اسلام
- بررسی جایگاه شیعیان در علم و تمدن در جهان اسلام حوزه های علمیه شیعه (کوفه، نجف، کربلا، قم، ری، بلخ، حله، اصفهان) (ریاضیات، نجوم، طب، فلسفه، فیزیک، شیمی)
- نقش شیعیان در هنرهای اسلامی

روش ارزیابی:

ارزندیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- ابن ندیم، م. ا. (۱۳۶۶) الفهرست، (ترجمه و تصحیح م. ر. تجدد)، تهران: امیرکبیر.
- امین عاملی، م. (۱۴۰۳ق) اعیان شیعہ، بیروت: دارالتعارف.
- امینی، ع. (۱۳۶۳) الغدير، تهران: انتشارات بنیاد بعثت.
- جعفریان، ر. (۱۳۷۵) تاریخ تشیع در ایران، قم: انتشارات انصاریان.
- حرانی، ا. (۱۳۸۹) تحف العقول عن آل رسول، (ترجمه م. م. سازندگی)، قم: انتشارات نوید اسلام.
- صدر، ح. (۱۳۸۰ق) تأسیس الشیعہ الکرام للعلوم الاسلام، نجف: مطبعه حیدریه.
- الطوسی، م. ح. (۱۳۸۲) اختیار معرفه الرجال المعروف به رجال الکشی، مشهد: دانشگاه مشهد.
- عطاردی، ع. (۱۳۸۸) مسانید امامان شیعہ (ع)، تهران: انتشارات عطارد.
- قاعدان، ا. (۱۳۸۲) آثار عتبات عالیات، تهران: نشر مشعر.
- Encyclopedia of Islam. New Edition.

تمدن‌سازی شیعه در عصر حاضر
Reformistic thoughts of shia

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: شناخت مولفه های تمدن سازی و اندیشه اصلاح طلبی شیعه از آغاز تاکنون

رئوس مطالب:

- روش تحقیق در نهضت اصلاح‌گری
- بررسی مولفه‌های تمدن‌سازی نبوی شامل نظام‌سازی سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی با تاکید بر معارف قرآن و سخنان رسول الله(ص)
- تبیین مولفه های تمدن سازی و اصلاح‌گری علوی (نظام سازی سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی) با تاکید بر معارف نهج البلاغه
- بررسی اندیشه اصلاح طلبی شیعی از دیدگاه فلاسفه (فارابی و خواجه نصیرالدین طوسی)
- بررسی اندیشه اصلاح طلبی شیعی از دیدگاه فقهای شیعه سید مرتضی، ابوالصلاح حلبی، شیخ طوسی، شهید اول و شهید ثانی.
- بررسی مولفه های تمدن سازی علوی در عصر صفوی (ملاصدرا، میرداماد و شیخ بهایی و میر فندرسکی)
- بررسی مولفه های اصلاح طلبی غربی و فلسفه تجدد ایرانی از مشروطیت تاکنون
- بررسی اندیشه نظام سازی اسلامی از دیدگاه فقهای حوزه نجف و تهران
- بررسی اندیشه اصلاحی مقابله با استعمار در نهضت ۱۹۲۰ میلادی در عراق
- بررسی اندیشه نهضت مقابله با استبداد مدرن (اندیشه اصلاحی مدرس، آقا نورالله نجفی، رئیس علی دلواری)
- بررسی اندیشه نهضت بیداری شیعیان لبنان به رهبری سید عبدالحسین شرف الدین و میراث وی
- تبیین نهضت بیداری اسلامی از ۱۵ خرداد تاکنون (اندیشه اصلاحی امام خمینی، شهید باقر صدر، شهید مطهری)
- بررسی نهضت تحول علم و الگوی تمدن نوین اسلامی از دیدگاه آیه الله خامنه ای

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- بصیرت منش، حمید. (۱۳۷۷) علما و رژییم رضا شاه، تهران، موسسه چاپ و نشر عروج.
- جعفریان، رسول. (۱۳۸۵) جریان ها و سازمان های مذهبی سیاسی ایران (۱۳۵۷-۱۳۲۰ش)، تهران ، ناشر مولف، نشر یکتا.
- خمینی، امام روح الله. (۱۳۹۰) صحیفه نور .
- الرهیمی، عبدالحلیم. (۱۳۸۰) تاریخ جنبش اسلامی در عراق، ترجمه جعفر دلشاد، اصفهان، انتشارات چهار باغ.
- صاحبی، جواد. (۱۳۷۰) اندیشه اصلاحی در نهضت‌های اسلامی، تهران، موسسه کیهان.
- فیاض، ابراهیم. (۱۳۸۸) ایران آینده به سوی الگویی مردم شناختی برای ابرقدرتی ایران، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات.
- موثقی، سید احمد. (۱۳۹۰) جنبش های اسلامی معاصر، تهران، انتشارات سازمان سمت .
- نجفی، موسی. (۱۳۷۹) حوزه نجف و فلسفه تجدد در ایران ، تهران ، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران.
- نجفی، موسی. (۱۳۹۲) نظریه تمدن جدید اسلامی، تهران، نشر آرمان.
- ویلهیم، دیتل. (۱۳۷۶) جهاد در راه خدا (بررسی روند خیزش های اسلامی معاصر) ترجمه دکتر جواد کرمانی و سکینه کرمانی، اصفهان، انتشارات دانشگاه اصفهان.
- Moezzi Amir . M.A.(2011). the spirituality of shii Islam, the Institute of Ismai

فرقه‌های اسلامی با تاکید بر فرق شیعه
Islamic sects with emphasize on Shi'a Sects

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: آشنایی و شناخت و نقد فرقه‌های اسلامی، فرقه‌های شیعی از نظر سیاسی، اعتقادی و اجتماعی

رئوس مطالب:

- بررسی مولفه‌های روش‌شناسی فرق و مذاهب اسلامی
- گونه‌شناسی منابع فرق و مذاهب اسلامی
- زمینه‌های شکل‌گیری فرقه‌های شیعی
- نقش تحولات سیاسی، اجتماعی در بستر سازی فرق شیعی
- فرقه‌های کلامی تسنن شامل قدریه، مرجئه، معتزله، اشاعره
- امامیه (اخباری - اصولی)
- کیسانیه
- زیدیه
- اسماعیلیه
- دروزیه
- علویان
- شیخیه نقد و بررسی فرقه‌های بابیت و بهائیت
- روابط و تعاملات فرق تسنن و تشیع
- وضعیت فرق شیعه در دنیا ی معاصر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع :

- ابوزهرة، محمد. (۱۹۸۹ م) تاريخ المذاهب الاسلاميه، قاهره، دارالفكر العربى .
- اشعري، ابوالحسن. (۱۳۶۹ق) مقالات الاسلاميين و اختلاف المصلين، قاهره، مكتبه النهضه المصريه.
- باقلانى، ابوبكر محمد بن طيب.(۱۹۶۳) التمهيد، قاهره، دارالفكر العربى.
- بدوى، عبدالرحمن.(۱۳۷۴) تاريخ اندیشه های كلامى در اسلام، ترجمه حسين صابرى، مشهد، بنياد پژوهشهای آستان قدس رضوى.
- بغدادى، عبدالقاهر. (بى تا) الفرق بين الفرق، مصر، مكتبه محمد صبيح و اولاده.
- جعفریان، رسول.(۱۳۹۱) اطلس شيعه، تهران، سازمان جغرافيايى و وزارت دفاع.
- الحسينى العلوى، ابوالمعالى.(بى تا) بيان الاديان، تهران، انتشارات ابن سينا.
- دفتري، فرهاد.(۱۳۷۵) تاريخ و عقايد اسماعيليه، ترجمه فريدون بدره اى، تهران، نشرو پژوهش فرزنان روز.
- شهرستانى، ابوالفتح محمد بن عبدالكريم.(بى تا) الملل والنحل، بيروت، دارالمعرفه.
- مفيد، محمدبن محمدبن اسغمان. (۱۳۷۲) اوائل المقالات فى مذاهب و المختارات، تهران، موسسه مطالعات اسلامى.
- صابرى حسين. (۱۳۹۲) تاريخ فرق اسلامى، تهران، سمت.
- صبحى، احمد محمود. (بى تا) الزيديه، اسكندريه، موسسه الثقافه الجامعيه.
- نوبختى.(۱۳۵۵ق) فرق الشيعه، نجف، المكتبه المرتضويه.
- Moezzi, Amir, M, A. (2011). the spirituality of shi'ism, turis Publishers, London.
- Nasr, seyed Hossein (Ed). (1911). Ismaili Contributions of Islamic culture, Tehran: Imperial Academy of philosophy.
- Watt, w. montgomery. (1962) .Islamic philosophy And Theology, Edinburgh, Edinburgh university press.

جوامع شیعه در جهان معاصر
Shi'a Societies in the Contemporary World

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: شناخت نقش و موقعیت ژئوپلیتیک جوامع شیعه در دگرگونی های فکری و فرهنگی و اجتماعی کشورهای اسلامی و غیر اسلامی در عصر حاضر

رئوس مطالب:

- کلیات: اصطلاحات و معرفی و نقد منابع جوامع شیعه
- روش تحقیق در جوامع شیعه در دنیا ی معاصر
- بررسی موقعیت شیعیان در کشورهای قاره آمریکا
- بررسی موقعیت شیعیان در کشورهای اروپایی
- تبیین موقعیت شیعیان در کشورهای غیر مسلمان آسیایی
- تبیین موقعیت شیعیان در کشورهای آفریقایی
- بررسی موقعیت شیعیان در قاره استرالیا
- بررسی نقش شیعیان در کشورهای اسلامی غرب آسیا
- نقد و بررسی نقش شیعیان در شبه قاره هند (امامیه، اسماعیلیه، آقاخانیه)
- بررسی نقش شیعیان در آسیای میانه و قفقاز
- بررسی فرصت ها و چالش های جوامع شیعی
- روابط جمهوری اسلامی با جوامع شیعی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- تو آل، فراسوا.(۱۳۷۹) ژئوپلیتیک شیعه ، ترجمه علیرضا قاسم آقا، تهران ، انتشارات اندیشه سازان نو .
- جعفریان، رسول.(۱۳۸۷) اطلس شیعه ، تهران ، سازمانی جغرافیایی نیروهای مسلح .
- خدا قلی پور، محمود و وزیر، فهیمه .(۱۳۷۹) اسلام مسلمانان در آمریکا ، قم ، دفتر تبلیغات اسلامی قم .
- خدا قلی پور، محمود و وزیر ، فهیمه .(۱۳۸۰) اسلام و مسلمانان در فرانسه، قم، دفتر تبلیغات اسلامی قم.
- دکمچیان، هراپر.(۱۳۷۷) اسلام در انقلاب جنس های معاصر ، ترجمه دکتر حمید احمدی ، تهران ، انتشارات کیهان .
- ویلهلم ، دیتل.(۱۳۷۶) جهاد در راه خدا (بررسی روند خیزش های اسلامی معاصر) ترجمه جواد کرمانی و سکینه کرمانی.
- رضوی، سید عباس اطهر .(۱۳۷۶) شیعه در هند، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم .
- عبدلی، حسین .(۱۳۸۷) شیعیان افغانستان، تهران، نشر یقعه.
- فوله ، گراهام و فرانکه .(۱۳۸۴) شیعیان عرب مسلمانان فراموش شده، ترجمه خدیجه تبریزی، قم، انتشارات شیعه شناسی کتاب سبز.
- محمدی، منوچهر .(۱۳۸۵) باز تاب جهانی انقلاب اسلامی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- وزیر، فهیمه .(۱۳۸۳) اسلام و مسلمانان در انگلستان ، اصفهان، انتشارات دانشگاه اصفهان، بوستان کتاب قم.
- هالم، هاینس .(۱۳۸۵) تشیع، ترجمه محمد تقی اکبری، قم، نشر ادیان.
- هالم، هاینس .(۱۳۹۰) اسلام شیعی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی قم.
- یلاک، عایشن .(۱۳۹۰) بررسی وضعیت شیعیان امامی ترکیه، ترجمه مریم کمالی، تهران .
- Aryn B. sajo.(2009).A lompunion to the muslim world, the Institute of Ismaili studies. London.
- Encyclopedia of Islam- New Edition

نقد و بررسی دیدگاههای فرق اسلامی در باب تشیع امامیه
Islamic Sects' Approaches on the Imamied Shi'a The

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:-

هدف درس: شناخت انتقادی دیدگاههای مسلمانان غیر امامی در باره ماهیت، تاریخ و ویژگی های تشیع اثنی عشری

رئوس مطالب:

- گونه‌شناسی دیدگاههای مسلمانان غیر امامی درباره تشیع اثنی عشری (افراطی و اعتدالی)
- شناخت انتقادی دیدگاههای مسلمانان غیر شیعی (با تاکید بر وها بیت)
- نگاه شیعیان غیر امامی درباره تشیع اثنی عشری
- زمینه‌ها، عوامل و پیامدهای منفی نگرش نسبت به تشیع اثنی عشری
- نقش انقلاب اسلامی ایران در نگاه مسلمانان غیر امامی به تشیع اثنی عشری
- نوع نگاه دولتهای غیر امامی فاطمی، ادریسی، علوی به تشیع امامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- ابن ابى الحديد. (١٩٦١م) شرح نهج البلاغه، تحقيق محمد ابوالفضل ابراهيم، مصر دارالكتب العلميه .
- ابن تيميه. (١٣٢٩) منهاج السنه النبويه فى نقض اعلام الشيعه والقديره، مطبعه الكبرى.
- احمد بن موسى .(١٤١١ق) ابن طاووس، بناءالمقاله الفاطميه فى نقض الرساله العثمانيه مؤسسه آل البيت.
- اشعري، ابوالحسن.(١٩٢٩- ١٩٣٠ م) مقالات الاسلاميين و اختلاف المصلين، جمعيه المتشر الا ألمانيه .
- اندلسى، ابن حزم .(١٤٠٦ق) الفصل فى الملل والاهواء والنحل، دارا لمعرفة .
- جاحظ، ابوعثمان .(١٣٤٣) العثمانيه، دارا لكتب الاسلاميه.
- الجوزيه، ابن قيم .(بى تا) مفتاح دارالسعاده ومنشور ولايه العلم و الازاده، دارا لكتب العلميه.
- دمشقى، ابن كثير .(١٩٦٦م) البدايه والنهايه، مكتبه المعارف الرياض.
- شهرستاني، عبدالكريم .(١٩٥٦) الملل والنحل، مكتبه الانجلو المصريه.
- طاهر بغدادى، عبدالقاهر بن.(١٣٤٤) الفرق بين الفرق، اشراقى .
- Gleave Robert m.Robert M. (2009).Recent research mtod the history of Early shiism,
- Lalani A rzinaR .(2006).shia in the Q uran, london
- Moezzi Amir . M.A.(2011).the spirituality of shi'i Islam, the Institute of Ismaili.
- Stewa art Devinj.(2008).farewellpiyrimateEncyclopaedia of Q uran, le,dn,.

روش تحقیق پیشرفته

Advance Methodology of Research

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: تبیین و کاربری روش های مختلف پژوهش تاریخی و شیوه های تدوین متون تاریخی

رئوس مطالب:

- ماهیت معرفت تاریخی و مؤلفه های اصلی آن (انسان، زمان، مکان، تغییر)
- تاریخ پژوهی و الزامات آن (نگاه انتقادی، مسأله محوری، مفهوم پردازی)
- اهداف علمی از پژوهش های تاریخی (خاص نگری، سیرورت یابی)
- راهبردهای پژوهشی در مطالعات تاریخی
- الف) راهبردهای اثباتی (پوزیتیویستی)
- ب) راهبردهای تفسیری (هرمنوتیکی)
- ج) راهبردهای انتقادی و نمایندگان آن (مکتب فرانکفورت)
- طرح نامه پژوهشی (پروپوزال)؛ چیستی و چگونگی آن
- مهندسی پژوهش و مراحل آن
- تحلیل محتوا؛ تخیل، تعمیم و اعتبار
- نقد علمی؛ روش، زاویه و سطوح
- تفاوت میان روش شناسی تاریخ و روش تحقیق در تاریخ

روش ارزیابی:

ارزنیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- جعفریان، رسول. (۱۳۶۷) آشنایی مقدماتی با روش تحقیق در تاریخ، انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، تهران.
- رنجبر، احمد، (۱۳۶۸) روش های تحقیق و مآخذ شناسی، تهران، اساطیر.
- زرین کوب، عبدالحسین، (۱۳۴۵) تاریخ در ترازو، تهران، امیر کبیر.
- ساروخانی، باقر. (۱۳۷۳) روش های تحقیق در علوم اجتماعی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ساماران، شارل. (۱۳۷۰) روش های پژوهش در تاریخ، مشهد، آستان قدس رضوی، معاونت فرهنگی.
- سجادی، سید صادق و عالم زاده، هادی، (۱۳۹۰) تاریخ نگاری در اسلام، تهران، سازمان کانت.
- فرانس، روزنتال. (۱۳۸۸) تاریخ نگاری در اسلام، قم، حوزه علمیه قم .
- کیستن، کلارک و سیدنی رابرت، جورج. (۱۳۶۲) مقدمه ای بر روش تحقیق در تاریخ، مترجم اوانس اوانسیان، تهران، اساطیر.
- ملایی توانی، علیرضا. (۱۳۸۳) درآمدی بر روش پژوهش در تاریخ، تهران، نشر نی.
- نورائی، مرتضی. (۱۳۸۷) راهنمای نگارش در تاریخ، مشهد، جهاد دانشگاهی.
- میرجعفری، حسین و مرتضی نورائی. (۱۳۸۸) روش پژوهش در تاریخ، تهران، پژوهشگاه فرهنگ تمدن اسلامی.
- L. Jordanova(2006), History in practice, and, London.
- J. Barzun and H. F. Graff(2003), The Modern Researcher,6th ed. ,UK.
- J.Tosh(2010), The Pursit of History, 6th ed. , UK.

نقد آراء مستشرقان در باب شیعه امامیه

Critical Study of Orientalists Views on the Imamied Shi'a

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: تخصصی - اصلی	پیشنیاز: -

هدف درس: نقد و بررسی آثار مستشرقان به منظور دستیابی به روشها، منابع و تحلیل آن

رئوس مطالب:

- مفاهیم و روش شناسی نقد آثار مستشرقان
- نقد و بررسی دیدگاه مستشرقان درباره علم امامان
- نقد و بررسی نظر مستشرقان در باب عصمت و تعداد امامان
- نقد و بررسی منابع مورد استفاده مستشرقان درباره امام شناسی و تشیع
- نقد مدخل های مربوط به تشیع در دائره المعارف های معتبر جهانی
- بررسی تغییر و تحول در دیدگاهها ی مستشرقان نسبت به تشیع
- نقد و بررسی دیدگاه مستشرقان درباره نهضت امام حسین (ع)
- نقد و بررسی دیدگاه مستشرقان پیرامون حیات فکری و فرهنگی امامان شیعه
- نقد و بررسی دیدگاه مستشرقان درباره مهدویت و انتظار

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- البستی، ابوالقاسم، (۱۳۸۲) البحث عن التكفير و التسفيق، با تحقیق و مقدمه ویلفرد مادلونگ، مرکز نشر دانشگاهی.
- دونالدسن، (بی تا) عقیده الشیعه، ترجمه به عربی؛ ع.م، قاهره.
- گلدزیهر، ایگناس، (۱۳۵۷) درسهایی درباره اسلام، ترجمه علی نقی منزوی، کمانگیر.
- مادلونگ، ویلفرد، (۱۳۷۵) مکتبها و فرقه های اسلامی در سده های میانه: ترجمه جواد قاسمی، مشهد، بنیاد پژوهش های آستان قدس رضوی.
- مادلونگ، ویلفرد، (۱۳۸۰) جانشینی حضرت محمد(ص)، ترجمه حمید رضا ضابط، احمد نمایی، بنیاد پژوهشهای آستان قدس.
- مادلونگ، ماسینیون، (۱۳۸۸) جغرافیای تاریخی کوفه، ترجمه عبدالکریم قنوات، سمت.
- مادلونگ، ماسینیون، (۱۳۶۸) دخویه، استرن، نهضت قرامطه، میراث ملل.
- همتی، گلیان، (۱۳۸۶). تاریخچه شرق شناسی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.
- Crow , d.s.(2008).The role of al.... in early Islamic wisdom with reference to Imam jafar al –sadiq , Montreal , M.... university,
- Encyclopaedia of Islam .(2010).
- Lulani, Arzina.(2010). Early shi‘I thought, the Institute of Ismaili studies, London.
- Waheed Akhtar, s.(1995).Early shitt Islam, publication blak well .

شناخت و نقد منابع شیعه امامیه
Critical Study of Imamied Shi'a Sources

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: شناخت و نقد منابع درباره تاریخ تشیع

رئوس مطالب:

- مفاهیم و کلیات
- نقد و بررسی تواریخ عمومی نظیر، یعقوبی، مسعودی، فسوی، مقدسی، طبری، ابن اثیر و ...
- محورهای و ملاکهای نقد و بررسی کتاب
- نقد و بررسی کتب سیره و مغازی
- نقد و بررسی کتب فتوح
- نقد و بررسی کتب وزارات و دیوانسالاری و منشآت
- نقد و بررسی مقاتل نگاری قرون نخستین اسلامی
- نقد و بررسی تواریخ محلی و فرهنگنامه های تاریخی مثل تاریخ بغداد، تاریخ مدینه دمشق و
- نقد و بررسی تذکره ها و شرح حال نگاری و دائره المعارفهای شیعی
- نقد و بررسی منابع حدیثی شیعی از متقدم و متأخر نظیر؛ کافی، تهذیب، استبصار، من لا یحضره الفقیه، بحار الانوار و ...
- نقد و بررسی کتب مالیه مسلمین
- نقد و بررسی کتب طبقات
- نقد و بررسی مکاتب تاریخ نگاری مسلمانان با تأکید بر تشیع

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- آئینه وند، صادق. (۱۳۷۷) علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- ابن منیع، محمد بن سعد. (۱۳۷۶/۱۹۶۷ق) طبقات، بیروت، دارصار.
- اصفهانی، ابوالفرج. (۱۳۸۵ق/۱۹۶۵) مقاتل الطالبیین، مکتبه الحیدریه.
- طبری، محمد بن جریر. (۱۳۸۵م/۱۹۶۷ق) تاریخ الرسل و الملوک، محمد ابوالفضل ابراهیم، قاهره.
- نیشابوری، حاکم. (۱۳۳۹) تاریخ نیشابور، به سعی و کوشش بهمن کریمی.
- نیشابوری، حاکم. (۱۹۳۷م) معرفه علوم حدیث، مطبعه دارالکتب المصریه.

-Carl Cleman.(1981).The religios The Word, London and New York.

-Gibb H.A.R. (1997). Modern trends In Islam, university of Chicago press.

-HumeR.E. (1974).The worlds living Religious ,New York.

آراء فقهای شیعه درباره فرق اسلامی

The Shi'a Faqihs' Thoughts on The Islamic Sects

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: - ندارد

هدف درس: آشنایی دانشجویان با دیدگاههای فقهاء شیعه درباره فرقه‌های اسلامی اعم از کلامی و فقهی

رئوس مطالب:

- دیدگاه فقهاء شیعه درباره فرق عثمانی، معتزله، مرجئه و خوارج
- نقد و بررسی آراء شیخ مفید درباره اهل سنت و اهل حدیث
- مقایسه نظرات شیخ محمد بن حسن طوسی درباره فرق غیر شیعی
- نقد و بررسی دیدگاه علمای امامیه درباره غالیان
- تبیین علمای امامی عهد صفوی و فرق اسلامی
- دیدگاه فقهاء عهد قاجار در باب فرق اسلامی
- بررسی آراء علمای مهاجر بحرین و جبل عامل درباره مذهب عثمانی‌ها
- بررسی دیدگاههای علمای شیعه در باره وهابیت، باییت و بهائیت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- اسفراينى ابوالمظفر؛ التبصير فى الدين و تمييز الفرقه الناجيه عن الفرق الهالكين، تحقيق كمال يوسف الحوت، بيروت، عالم الكتب، چاپ اول.
- امينى احمد (۱۳۸۷) الغدير فى الكتاب و السنه و الادب، بيروت دارالكتب العربى چاپ سوم .
- بدوى عبدالرحمن (۱۹۷۳ م) مذاهب الاسلاميين، بيروت، دارالعلم للملايين.
- تيجانى تونسى، محمد، اهل سنت واقعى، ترجمه عباسعلى براتى، قم، بنياد معارف اسلامى .
- حر عاملى، وسائل الشيعه الى تحصيل مسائل الشريعه، تصحيح عبدالرحيم ربانى شيرازى، بيروت، داراحياء التراث العربى.
- حسينى علوى، ابوالمعالي محمد (۱۳۱۲ ش) بيان الاديان، تصحيح عباس اقبال آشتياني، تهران، مطبعه مجلس.
- حسينى فيروزآبادى، سيد مرتضى (۱۳۶۶ ش) فضائل خمسه من الصحاح السنه، تهران، دارالكتب الاسلاميه .
- رازى قزوينى، عبدالجليل (۱۳۳۱) النقص فى بعض مثالب النواصب فى بعض فضائح الروافض، تصحيح سيد جلال الدين حسينى ارموى، تهران.
- السامرائى ، عبدالله سلوم (۱۳۹۲) الغلو و الفرق الغاليه فى الحضاره الاسلاميه، بغداد، دارالحريه للطباعه.
- صدوق ابو جعفر محمد بن على، من لا يحضره الفقيه، بيروت، دارالتعارف للمطبوعات .
- صراف، احمد حامد (۱۳۷۳ ق) الشبک من فرق الغلاه فى العراق، بغداد، مطبعه المعارف.
- عبدالجبّار شراره، موقف الشيخ المفيد من الغلو و الغلاه، مجله رساله التقريب ش ۳ .
- الغرباوى، ماجد، الفرق فى آثار الشيخ المفيد، سلسله مقالات كنگره شيخ مفيد، شماره ۴۲.
- نويسنده نامعلوم (۱۳۵۵) هفتاد و سه ملت يا اعتقادات مذاهب ، تصحيح محمد جواد مشكور، تهران، انتشارات عطايى چاپ چهارم.

سیر اندیشه‌های عرفانی تشیع
Thoughts The Process of Shi'a Gnosticism

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:- ندارد

هدف درس: آشنایی دانشجویان با سیر رشد عرفان در فرق مختلف شیعه

رئوس مطالب:

- کلیات زهد، عرفان و تصوف اسلامی، تفاوتها و مشابهت ها
- زمینه‌ها و ریشه‌های عرفان اسلامی
- تاثیر آموزه‌های قرآنی بر رشد عرفان
- تعالیم امام علی(ع) و عرفان اسلامی
- بزرگان شیعه و عرفان اسلامی در صدر اسلام
- اصحاب صفا و تشیع
- نقد و بررسی منابع و ماخذ درباره عرفا و متصوفه
- مشخصه ها و ویژگیهای عرفان شیعی
- ارتباط متون نثر و نظم و شعر فارسی و عربی با عرفان شیعی
- عرفان اسلامی از دیدگاه امام خمینی و علامه طباطبائی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید:-

منابع:

- آشتیانی جلال الدین. (۱۳۵۱). منتخباتی از حکمای ایران از عصر میرداماد و میرفندرسکی تا زمان حاضر، انستیتو ایران و فرانسه.
- آشتیانی جلال الدین، مکاتب عرفانی بین سید احمد حائری و شیخ محمد حسین غروی در شرح دو بیت عطار، جلال الدین آشتیانی، مرکز انتشارات علمی و فرهنگی .
- انصاریان حسین. (۱۳۶۲) عرفان اسلامی (شرح جامع مصباح الشریعه) المهدی.
- حمیه خنجر علی. (۱۳۹۲/۱۴۳۴) العرفان الشیعی دراسه فی الحیاء اروحیه و الفکریه، ترجمه ناصر طباطبایی، تهران، انتشارات مولی.
- دورینگ ژان. (۱۳۷۸) موسیقی و عرفان سنت شیعی اهل حق ، ترجمه سودابه فضائی، انتشارات پرسش .
- علافچیان زهرا. (۱۳۸۴) عرفان در حکمت سینوی، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه اصفهان .
- غفاری حسین. (۱۳۸۳) فلسفه عرفان شیعی، نشر حکمت .
- قاضی محمد حسن. (۱۳۸۶) آیت الحق (شرح فخرالعرفاء حاج سید علی آقا قاضی قدس الله) ترجمه محمد علی قاضی نیا، نشر حکمت .
- قاینی کافی بن محتشم. (۱۳۶۴) رسائل عرفانی و فلسفی حکیم قائنی، به تصحیح محمدباقرحجتی، انتشارات علمی و فرهنگی .
- کریمی زنجانی اصل. (۱۳۸۵) عرفان شیعی به روایت سید حیدر آملی، نشر اطلاعات.
- کیانی نژاد نورالدین. (۱۳۶۶) سیر عرفان در اسلام، تهران، انتشارات اشراقی.

تحولات اقتصادی شیعه Shi'a Economy's Transitions

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس: آشنایی دانشجویان با تاریخ تحولات اقتصادی مربوط به شیعه و طرح‌های اقتصادی خاص تشیع

رئوس مطالب:

- تعاریف و اصطلاحات (مبانی، اهداف، اصول راهبردی نظام اقتصادی اسلام)
- نظام سازی اقتصادی نبوی، علوی
- عدالت اجتماعی و رفاه عمومی، توازن اقتصادی و عدم تمرکز ثروت و فقرزدایی
- روابط توزیع و تولید از دیدگاه شیعه
- خمس و صدقات و موارد مصرف آن از دیدگاه شیعه
- فی و موارد مصرف آن از دیدگاه شیعه
- آسیب شناسی اقتصادی از دیدگاه تشیع مثل ربا و احتکار
- تعاون اجتماعی و قرض الحسنه از دیدگاه فقهای شیعه
- وقف و تأثیر آن بر نظام های تعاون اجتماعی و آموزشی
- کشاورزی و کشاورزان، تجارت و تجار از دیدگاه امامان (ع) و فقهای شیعه
- صنعت و صنعتگران از دیدگاه امامان و فقهای شیعه (ع)
- آینده نگری اقتصادی و تمدن سازی نوین شیعه
- اقتصاد مقاومتی و نقش آن در بقاء، استحکام و استقلال دولت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید:-

منابع:

- خمینی، روح الله. (۱۳۶۳) رساله نوین ۲، مقدمه ای در نظام و تاریخچه اقتصاد اسلامی، به اهتمام بی آزار شیرازی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، چاپ اول.
- صدر، محمد باقر. (۱۳۹۰ش) اقتصادنا یا مکتب اقتصادی اسلام، ترجمه محمد کاظم بجنوردی، تهران، انتشارات اسلامی.
- ضیاءالریس. (۱۳۷۳) خراج و نظام های مالی دولتهای اسلامی، ترجمه فتحعلی اکبری، دانشگاه اصفهان.
- فرانسوا توال، ژئوپولیتیک تشیع، ترجمه صدوق نائینی ونینی، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- محمدی ری شهری، محمد. (۱۳۸۲/۱۴۲۴) توسعه اقتصادی بر پایه قرآن و سنت، ترجمه ابوالقاسم حسینی، دارالحدیث.
- محمدی ری شهری، محمد. (۱۳۸۸) الگوی مصرف از نگاه قرآن و سنت، دارالحدیث.
- مطهری، مرتضی، نظری به نظام اقتصادی اسلام، تهران، صدرا، چاپ مکرر
- میر معزی، سید حسین. (۱۳۹۰ش) نظام اقتصادی اسلام، قم، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- نهج البلاغه، ترجمه دکتر سید جعفر شهیدی، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، چاپ مکرر.
- وزیری، جواد. (۱۳۷۶) مسائل اقتصادی در تفسیرالمیزان، امیرکبیر.

نظریه امامت
TheoryImamat

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: - ندارد

هدف درس:

شناخت تفضیلی موضوع امامت در قرآن، روایات و دیدگاههای مسلمانان

رئوس مطالب:

- واژه شناسی و اصطلاحات رسالت، امامت، ولایت، حجت و معرفت
- مفاهیم و کلیات (تاریخچه، بحث، اهمیت، و ضرورت، آشنایی با مفاهیم: امام، خلیفه، وصی، امیر، سلطان و ...)
- چیستی امامت (تحلیل تعاریف مسلمانان از امامت)
- امامت در قرآن کریم (تحلیل و تفسیر آیات مربوط به امامت، مصادیق امام از میان پیامبران، ویژگی های امام حق و امام باطل در قرآن، تفاوت امامت و نبوت و رسالت، بررسی دیدگاههای مفسران، بررسی تفسیری مربوط به موضوع)
- ویژگی های امام (عصمت، علم، فضیلت، کرامت)
- شئون ولایت تکوینی و تشریحی
- امامت خاصه و عامه (مفهوم شناسی و ...)
- تحلیل و بررسی راههای تعیین امام:
- الف) نظریه نص و نصب
- ب) نظریه بیعت و انتخاب (و نیز اجماع و اکثریت)
- ج) تعیین امام از سوی امام پیشین
- د) نظریه شوری
- ه) نظریه قدرت (غلبه و کودتا) و ...
- ادله امامت امیرمومنان (ع)
- الف) ادله قرآنی (تحلیل و بررسی و پاسخ به شبهات)
- ب) ادله روایی و تاریخی، بررسی سندی و محتوایی روایات
- ج) ادله عقلی
- ادله امامت سایر امامان شیعه اثناعشریه

- مهدویت
- امامت و ولایت فقیه

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- ایبش، یوسف. (۱۹۹۰م) الخلافه و شروط الزعامه عند اهل السنه و الجماعه، بیروت: دارالحمراء.
- آل کاشف الغطاء، محمد حسین. (۱۴۰۲ ق) اصل الشیعه و اصولها، بیروت: موسسه الاعلمی المطبوعات.
- جوادی آملی، عبدالله (۱۳۹۰) شمیم ولایت، قم: اسراء.
- حسینی طهرانی، محمد حسین. (۱۳۶۲) امام شناسی بحث های تفسیری، فلسفی، روائی، تاریخی، اجتماعی درباره امامت و ولایت، تهران: انتشارات حکمت.
- حلّی، حسن بن یوسف (۱۴۱۶ق) نهج الحق و کشف الصدق، قم: دارالهجره.
- خمینی، روح اله. (۱۳۶۰) مصباح الهدایه، (ترجمه ا. فهری)، تهران: انتشارات پیام آزادی.
- شریعتی، محمد تقی. (۱۳۵۱) خلافت و ولایت از نظر قرآن و سنت، تهران: انتشارات حسینیه ارشاد.
- طبرسی، ابومنصور احمد بن علی. (۱۴۱۶ق) الاحتجاج علی اهل الاحتجاج. تهران: انتشارات اسوه.
- علم الهدی، علی بن الحسین. (۱۴۱۰ق) الشافی فی الامامه، تهران: موسسه الصادق.
- کربن، هانری. (۱۳۸۳) انسان نورانی در تصوف اسلامی، (ترجمه ف. جوهری نیا) تهران: انتشارات آموزگار خرد.
- مصباح، محمد تقی. (۱۳۸۶) معارف قرآن (۵و۴) راه و راهنماشناسی، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.
- مطهری، مرتضی. (۱۳۷۰) ولاء و ولایت ها، تهران: صدرا.
- مطهری، مرتضی. (۱۳۸۹) امامت و رهبری، تهران: صدرا.

تاریخ شفاهی Oral History

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:-
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز:-

هدف درس: آموزش شیوه ها و ساز و کارهای تاریخ شفاهی و کارکرد های آن در تاریخ نگاری محلی.

رئوس مطالب:

- فلسفه تاریخ شفاهی
- کارکردهای تاریخ نگاری شفاهی
- مصاحبه فعال و روشهای آن (بسته های پرسشی)
- چگونگی استخراج اطلاعات در قالب شواهد شفاهی (تدوین)
- مقایسه تحلیلی زوایای تاریخ شفاهی با تاریخ مکتوب
- کارکرد تاریخ شفاهی در تاریخ نگاری معاصر

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: -

منابع:

- دان، سوزان. (۱۳۷۶) شیوه های مصاحبه در مطبوعات، ترجمه علی ایثار کسمایی، تهران: انتشارات مؤسسه ایران.
- تاریخ شفاهی دفاع مقدس. (۱۳۹۰) مجموعه مقالات، غلامرضا عزیزی، تهران: انتشارات سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

- مصاحبه در تاریخ شفاهی. (۱۳۷۸) مجموعه مقالات، تهران: انتشارات سوره مهر.

- نورائی، مرتضی، مهدی ابوالحسنی. (۱۳۹۲) تاریخ شفاهی و نقد و بررسی جایگاه آن در تاریخ نگاری معاصر و ایران، تهران: پژوهشکده تاریخ اسلام.

-Songster, H.J. (1998). Telling our stories: Feminist debates and the use of oral history, in The oral history reader, R. Perks and A. Thomson (ed.): London .

-Portelli, A. (1998). What makes oral history different, in oral history reader, R. Perks and A. Thomson (ed.): London .

-Stanford , M. (1994). A companion to the study of history Oxford .

-Howarth , K . (1988). Oral history , Great Britain .

-Ritchie, D.A.(2003). Doing oral history, Oxford .

-Brivait, B. (1996). and others (ed.), Contemporary history handbook: Manchester .

-Jordanova, L. (2000). History in practice: London .

-Gardiner, J. (1988). What is history today? : London